

عنوان مقاله:

شناسایی ترکیب شیمیایی پوشش لعاب گلی و رنگ های بکار رفته در برخی از سفالینه های گلابه ای منقوش مکشوفه از منطقه سیستان

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات در دنیای رنگ، دوره 13، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مسعود باتر - استادیار، گروه حفاظت و مرمت آثار تاریخی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه زابل، زابل، ایران، کد پستی: ۹۸۶۱۳۳۵۸۵۶.

فائزه سراجی - دانش آموخته کارشناسی مرمت آثار تاریخی، گروه حفاظت و مرمت آثار تاریخی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه زابل، زابل، ایران، کد پستی: ۹۸۶۱۳۳۵۸۵۶

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین انواع سفال های اوایل دوران اسلامی، در ایران، سفالینه های گلابه ای منقوش است که در قرون سوم و چهارم هجری قمری به ویژه در عصر سامانیان در ایران توسعه و گسترش یافته است. در این پژوهش به منظور شناخت فنون پوشش گلی در این سفالینه ها و شناسایی ترکیب شیمیایی گلابه و رنگدانه های به کار رفته در آنها، تعدادی از نمونه های تاریخی سفالینه های گلابه ای منقوش مکشوفه از سیستان به شیوه های مختلف آزمایشگاهی، شامل: بررسی میکروسکوپی، آزمون نقطه ای، آنالیز به روش SEM-EDS و XRD مورد مطالعه قرار گرفت. این مطالعات آزمایشگاهی، نشان داد که در تهیه گلابه از دوغاب گل رس غنی از آلومینیم که آمیخته با ترکیبات سرب بوده، استفاده شده است و برای نقوش سفالینه ها و رنگ های طیف قرمز تا قهوه ای تیره از گل اخراجی حاوی اکسید آهن مخلوط با اکسید منگنز و برای رنگ سبز، از رنگدانه سبز خاکی استفاده شده بود. علاوه بر این، مشخص شد که با توجه به آنالیز ترکیب کانی شناختی بدنه سفالینه ها، این سفالینه ها و تزئینات آن در دمایی در حدود ۹۰۰-۸۵۰ درجه سانتی گراد پخت داده شده اند.

کلمات کلیدی:

سفال گلابه ای منقوش، آنالیز سفال، رنگدانه، سیستان، SEM-EDS

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1867912>

